

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna cena za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Posredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hišnici v Ljubljani 11.953

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, dne 21. decembra 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 149.

Trgovske zadeve.

(Iz predsednikovega poročila Zbornice za TOI.)

Letošnja letina je vzbujala nado, da se bodo razmere v trgovinskem prometu na jesen izboljšale. Toda v zadnjih mesecih je nastopilo nazadovanje cen poljedelskih proizvodov, ki je položaj bistveno izpremenilo. Nizke cene poljskih pridelkov so povzročile občuten zastoj v skoro vseh panogah importne trgovine, ki se trudi na vse načine, da si pridobi odjemalce in razpeča svoje zaloge. Poostritev konkurenčnih razmer je privedla končno do tega, da se mnogokrat posamezniki pri iskanju odjemalcev poslužujejo sredstev, ki niso popolnoma v skladu z načeli solidnega in realnega poslovanja.

Zbornica je prejela več pritožb in predlogov za intervencije, da se prepreči uporaba raznih vrst nedopustnih reklamnih sredstev in načinov kupčevanja, ki so v nasprotju z dobrimi šegami. Tudi dohajajo zbornici opevovane pritožbe o prekoračenju dopustnega delokroga inozemskih trgovskih potnikov, ki obiskujejo pogosto privatne stranke in urade, ter radi prodaje blaga nečlanom pri nabavljalnih zadrugah in o drugih vrstah izigravanja predpisov obrtnega reda. Zbornica je v zaprosenem smislu posredovala pri raznih oblastih, vendar pa moramo žal ugotoviti, da sankcije in sredstva, s katerimi razpolagajo obrtne oblasti, po večini ne vodijo do cilja in ne morejo pripraviti trajne odprave.

Zbornična akcija gre zato za tem, da se zadevne določbe primerno poostrijo in tako ustvari možnost izdatnejših ukrepov proti takim pojavom. Obenem pa bo potrebno, da stanovske organizacije trgovstva same izvedejo točno nadziranje poslovanja inozemskih potnikov in nesolidnih tvrdk.

Glede domačih trgovskih potnikov je stavila zbornica ministru trgovine in industrije predlog, naj bi se naredba o izdajanju legitimacij trgovskim potnikom z dne 27. junija 1928 dopolnila tako, da bi se izdajale legitimacije le osebam, ki so dosegle polnoletnost in ki so bile najmanj pet let zaposlene v kakem trgovskem obratu. Taka omejitev se zdi nujno potrebna in bo, če bo naš predlog sprejet, odpadlo mnogo pritožb, ki jih danes čujemo glede poslovanja trgovskih potnikov.

Kakor smo že v zadnji plenarni seji razpravljali, je postalo za trgovino z mešanim blagom zelo pereče vprašanje otvarjanje podružnic potom fiktivnih poslovodij. Z otvarjanjem takih podružnic se izigravajo določila obrtnega reda glede vsposobljenosti. Zato je zbornica v zmislu referata na zadnji plenarni seji zaprosila kraljevo bansko upravo, da se uporabljajo določbe obrtnega reda kar najstrožje in da se trgovcem, ki ne ustrezajo določbam § 100 obrtnega reda, ne dopuščajo vajecev, da bi se na ta način število podružnic, ki jih vodijo ne- vsposobljene osebe, omejilo na minimum. Zbornica je pri tej priliki opozorila kr. bansko upravo tudi na kvarno prakso, ki se uvaja v zadnjem času s tem, da se izdajajo v vedno večjem številu obrtni listi v zmislu izjemne določbe zadnjega odstavka § 38 obrtnega reda ter predlagala, da se izdajanje takih obrtnih listov ukine.

Tudi pritisk krošnjarjev iz južnih krajev države v zbornično področje

je nezmanjšano jak. Krošnjarjenje — dopustno in nedopustno — se po pritožbah, katere dohajajo zbornici, še vedno širi in povzroča stalni trgovini, zlasti manjšim trgovcem na deželi znatno škodo. Zbornica je zato zaprosila ministrstvo, da v interesu razvoja in napredka naše trgovine, pa tudi v občem gospodarskem interesu primitivno krošnjarsko trgovino čim bolj omeji. V to svrhu je zbornica predložila ministru konkretne predloge za izpopolnitev krošnjarskega patenta iz leta 1852, odnosno ministrske naredbe z dne 27. junija 1928.

Izmed drugih načelno važnih zadev hočem omeniti le akcijo, ki jo je izvedla zbornica na inicijativo Zveze trgovskih gremijev in ki se tiče uvedbe sposobnostnega dokaza za izvrševanje trgovine, obligatorne uvedbe vajeviskih pristojbin in olajšanje ustanovitve gremijalnih bolniških blagajin.

Kretanje trgovskih obratov na zborničnem področju od početka letošnjega leta izkazuje sledeče rezultate:

	I. četrtl.	II. četrtl.	III. četrtl.
Število prijav	393	379	355
Število odjav	792	360	181
razlika	-399	+19	+174

V celoti se je torej, kakor vidite, stanje trgovskih obratov zmanjšalo za nad 200 obratov, kar je deloma v zvezi z uvedbo novega davčnega zakona, deloma z težjimi ekzistenčnimi pogoji, vsled česar je bilo tudi število odjav v prvem četrtletju največje. Največ odjav pade na male obrate, trgovine z živili, sejmarje in branjerije; nazadovale pa je tudi število trgovin z deželniimi pridelki, z živino, z manufakturo in trgovskih agentur.

V trgovinskem registru beležimo v dobi od 1. marca do 1. decembra vpis 83 posameznih tvrdk, 23 javnih trgovskih družb, 78 družb z omejeno zavezo, 8 podružnic delniških družb ter 63 pridobitnih zadrug. Konkurzov je bilo razglašanih 10, od katerih odpade 9 na protokolirane posamezne vrste. Nепrotokoliranih tvrdk je prišlo v konkurz 25. Za notranjo trgovino so med mnogobrojnimi zakoni, ki so bili uveljavljeni v toku preteklih mesecev, posebno važni zakon o razprodajah z dne 25. julija, zakon o poravnavi izven konkurza, izjednačenje konkurznega reda za celo državo, uveljavljenje enotnega civilno procesnega reda za celo Kraljevino ter nova okvirna uredba o odpiranju in zapiranju trgovskih obratov, ki je bila izdana dne 19. junija na podlagi § 6 in 13 zakona o zaščiti delavcev. Z zakonom o razprodajah je urejeno eno izmed najbolj perečih vprašanj v dobi, ko so se v veliki meri pojavljala izigravanja solidne trgovine baš z prekoračenjem predpisov o razprodajah. Nov zakon veže dovolitev razprodaje izrečno na odobrenje pristojne zbornice, zahteva kot predpogoj, da tvrdka vsaj 24 mesecev posluje na dotičnem kraju ter prepoveduje ponovno izdajo obrtnega lista isti tvrdki v istem kraju. S tem je v glavnem ustrezno zahtevam trgovstva po zaščiti proti zlorabam razprodaj v svrhe umazane konkurence.

Zahtevi po izpremembi okvirne uredbe o odpiranju in zapiranju obratov, o katerih smo razpravljali na spomladanski plenarni seji, je mini-

strstvo za socialno politiko ugodilo. Dne 19. junija je bila uveljavljena nova uredba, na podlagi katere bi se morala najpozneje 19. septembra uveljaviti posebna naredba, ki bi določala čas odpiranja in zapiranja obratov v poedinih krajih. Zbornica je na podlagi lastnih opažanj in predlogov, ki jih je prejela v toku pismene ankete, posredovala, da se je dosegel sporazum glede enotne ureditve, ki vpoštevava vse momente, na katere je bilo treba jemati ozira. Po izteku roka za izdajo naredb je zbornica zaprosila pristojna ministrstva, da izdajo v zmislu zborničnih predlogov čimprej podrobno naredbo za Dravsko banovino.

V stremljenju, da se za čimveč panog trgovine uvedejo enotna pravila, je zbornica sklicala anketo strokovnjakov, da se izdelajo uzance za trgovino s papirjem. Načrt, ki ga je poslala zbornica ljubljanska borza za blago in vrednote v izjavo, se je na tej anketi bistveno izpopolnil in pričakujemo, da bo v kratkem tudi ta panoga trgovanja normalizirana na enotni podlagi.

V bodoče pričakuje zbornica na tem polju obilo dela. Zbornica bo v zmislu zaključkov zbornične konference v Beogradu dne 10. decembra sodelovala pri izdelavi pravil za izvoz poljskih pridelkov, med katerimi nas prvenstveno interesirajo sadje, zelenjava, hmelj in jajca in ki bodo uredile tipizacijo blaga v izvoznem prometu enotno za celo državo.

Končno omenjam, da je zbornica med drugim podala na podlagi sklepov dveh sej trgovskega odseka izjavo o 35 dispensnih prošnjah za nastop trgovine z mešanim blagom, 15 prošnjah inozemcev za dovolitev izvrševanja trgovskih obratov, 8 razprodajnih prošnjah, 18 prošnjah za odobritev novih sejmov, 6 prošnjah za odobritev sejmskih pristojbin, 17 prošnjah za osnovanje javnih tehtnic, 14 prošnjah za odobritev tarife za javne tehtnice in o 7 prošnjah za podelitev koncesijskih obrtov.

Poštninska prostost trgovskih gremijev.

Oblastna poštno-telegrafska uprava v Ljubljani je na predlog Zbornice za TOI v Ljubljani odločila, da priznava trgovskim gremijem glede plačevanja poštnine iste ugodnosti kakor ostalim obrtnim zadrugam. Obrtne zadruge so po členu 11. točki, 3 in 4 zakona o prostosti poštnine oproščeni poštnine samo za dopise, ki jih pošiljajo v interesu javne službe ali na uradni poziv državnim oblastvom in uradom. Po novi odločbi uživajo sedaj te ugodnosti tudi gremiji, ki so na podlagi § 114 obrtnega reda ustanovljene obrtne zadruge za trgovske obrate. — Pri tej priliki opozarjamo, da se poštinska prostost po zakonu z dne 2. oktobra 1865, drž. zak. št. 108, v lokalnem prometu sploh ne more porabljati in morajo v lokalnem pometu brezpogojno plačevati poštnino tudi zadruge, če prav gre morebiti za pošiljke v interesu javne službe ali na odgovore na uradne pozive državnih oblastev in uradov.

Izvirne francoske pastilje

VALDA

proti prehladu glavobolu, grižobolu.

Prodajajo vse lekarnice in drogerije.

Dve leti trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Nemčijo.

O tem dveletnem jubileju piše dr. R. Schlesinger iz Breslave naslednje: 20. decembra 1929 sta pretekli dve leti, odkar je stopila v veljavo trgovska pogodba med Jugoslavijo in Nemčijo. Zato je gotovo umestno, da se ozremo nazaj in da pogledamo, kako so se razvili trgovski stiki med obema državama v tej dobi. **Ze vnaprej povemo, da je bil razvoj teh stikov v zadnjih letih izredno ugoden.** Nemčija si je osvojila sedaj v zunanji trgovini Jugoslavije **tretje mesto**, dočim je bila prej na petem ali pa na šestem mestu. Leta 1925 je eksportirala Nemčija v Jugoslavijo za 62 milijonov mark blaga, importirala ga je od tam za 46 milijonov; lani je znašal njen eksport v Jugoslavijo 118 milijonov, import iz Jugoslavije 67 milijonov. **Letošnje leto kaže nadaljni prirastek;** kajti v prvih treh četrtletjih leta 1929 je dosegel eksport Nemčije v Jugoslavijo vrednost 110 milijonov mark, njen import iz Jugoslavije pa vrednost 46 mil. mark.

Za eksport Jugoslavije postaja nemški trg v zadnjih letih zmeraj bolj pomemben. Danes je Nemčija največja nakupovalka srbskega surovega hakra in ga je kupila od 1. januarja do 1. oktobra 1929 za 11 milijonov mark. V nakupu jajec iz Jugoslavije je prekosila Nemčija sedaj celo Švico in jih je v omenjeni dobi kupila skoraj za deset milijonov mark. Stavhnega i. dr. lesa je kupila za več kot 6 mil. mark, sadja (v prvi vrsti posušene slive) za 2.700.000, hmelja za skoraj 2 milijona, kož za 3 milijone, svežega mesa za 775.000 mark itd.

Velik del nemškega eksporta v Jugoslavijo gre na račun reparacij; tu sem spadajo zlasti železniški vagoni in železniški material, elektrotehniški izdelki, stroji in železnina. Nekatere predmete bomo navedli (za čas od 1. jan. do 1. okt. 1929): umetna svila in svilena preja 1.125.000 mark, svilena tkanina 1.085.000, volnena preja 514 tisoč, volnena tkanina 3.824.000, bombaževa tkanina 2.956.000, pohištvo in leseno blago 2.554.000, kavčukovo blago 1.475.000, papir in papirno blago 1.425.000, barve in laki 2 milijona 287.000, drugi kemični in farmaceutični izdelki 5.640.000, glinasto in porcelanasto blago 845.000, steklo in steklenina 1.872.000, bakreno blago 2.331.000, elektrotehniški izdelki 3.411.000, cevi in valjarji 1.960.000, palčno in likovno železo 2.151.000, pločevina in žica 957.000, kotli in strojni deli 1.959.000, poljedelsko i. dr. orodje 3.214.000, drugo železno blago 15.637.000, tekstilni stroji 4 mil. 405.000, poljedelski stroji 1.122.000, električni stroji 847.000, drugi stroji 12.613.000, avtomobili in motorna kolesa 3.678.000, bicikli 918.000.

Kot dobavitelj tekstilij ima Nemčija v Jugoslaviji za konkurente Italijo, Avstrijo in Češkoslovaško. Uvoz Jugoslavije v tekstilijah, zlasti v bombaževi tkanini, je v zadnjem času nekaj padel, in to vsled zaščitne carine za mlado jugoslovansko tekstilno industrijo. Zato so pričeli Nemci — kakor preje že drugi — ustanovljati v Jugoslaviji lastne tovarne, da se izognejo uvoznim carinam. Jugoslovanske tovarne domače potrebe sedaj še ne morejo kriti. Glede železnine je bila Nemčija v zadnjih letih na drugem mestu, tik za Avstrijo in daleč pred Češkoslovaško in Ogrsko. V izvozu strojev v Jugoslavijo je pa Nemčija na prvem

mestu; konkurirata ji Avstrija in Češkoslovaška.

Glede bodoče agrarne carine v Nemčiji smo že pisali in bi bilo želeli, da bi se obe državi v prijateljskem duhu domenili o tem.

Predsedstveno poročilo Zbornice za TOI.

(Poročilo predsednika g. Ivana Jelacina ml. v plenarni seji dne 18. decembra 1929.)

(Nadaljevanje.)

Med bilateralnimi mednarodnimi sporazumi omenjam uzakonitev sporazuma o arbitraži in conciliaciji med Združenimi državami severne Amerike in našo kraljevino, ki je stopil dne 4. julija v veljavo. Slične pogodbe se sedaj pripravljajo tudi med našo državo in kraljevino Španijo.

Za ustaljenje gospodarskih prilik na Balkanu je velike važnosti, da je bila 21. maja uzakonjena trgovinska pogodba z Albanijo. Obenem z njo je stopila v veljavo konvencija o naseljevanju in konzularna konvencija, ki so bile podpisane že 22. junija 1926. Trgovinska pogodba z Albanijo obsega v carinsko-tarifnem delu 15 pogodbnih postavk za uvoz raznih vrst industrijskih proizvodov v Albanijo in 23 deloma znižanih, deloma vezanih postavk za uvoz albanskih poljedelskih proizvodov in živine v Jugoslavijo. Za uvoz v Albanijo smo dosegli popuste, odnosno vezali carine za pivo, škrob, stavben les, doge, sode, pohištvo, karbid, vrvarske izdelke, steklenice, milo in žganje, kar bi lahko vse producenti iz Dravske banovine izvažali. Medtem pa posvečajo naši interesi gospodarskim prilikam v Albaniji vse premalo pažnje in nimajo z Albanijo skoro nikakih trgovinskih stikov. Želeli je zato, da bi se trgovinski stiki čim živahnije razvili. Z uzakonjenjem konvencij o organizaciji solunske cone meseca aprila je bilo končno razčiščen dolgotrajno sporno vprašanje našega izhoda na Solun.

Dne 15. maja je bila ratificirana trgovinska pogodba s Francijo in konzularna ter naseljevalna konvencija. Tudi ta trgovinska pogodba vsebuje poseben carinsko-tarifni del, v katerem smo vezali, odnosno deloma znižali 76 postavk za uvoz francoskih izdelkov v Jugoslavijo. Po večini se nanašajo popusti na specialne izdelke visoko razvite francoske tekstilne industrije. Naša trgovinska bilanca s Francijo je bila dosedaj trajno pasivna in bo radi zaščitne carinske politike Francije ostala najbrže tudi vnaprej.

Sredi junija je bil objavljen naknadni sporazum k trgovski pogodbi z Nemčijo, ki je bil sklenjen lani dne 19. oktobra v Pragi. Dne 16. oktobra pa je vstopil v veljavo zakon o trgovinski pogodbi s Finsko, s katero imamo le minimalni promet. Dne 15. novembra je bila ratificirana trgovinska pogodba s Češkoslovaško. Obe zadnje imenovani pogodbi sta bili sklenjeni na podlagi klavzule o največjih ugodnostih, ker se, kakor znano, kljub obojestranskemu prizadevanju ni dal doseči sporazum glede carinsko-tarifne pogodbe s Češkoslovaško. Z istim datumom je bila uzakonjena tudi trgovinska pogodba z Letonsko republiko.

Radi uveljavljanja nove avtonomne carinske tarife nam je Rumunija pretekli mesec odpovedala začasno trgovinsko pogodbo, ki je bila sklenjena 6. maja 1925 v Bukarešti ter bo med našo državo in Rumunijo nastopilo s 1. marcem 1930, ako se do tedaj ne posreči skleniti nove trgovinske pogodbe, brezpogodbno stanje.

Meseca avgusta je bila v Madridu zaključena trgovinska pogodba s Španijo, ki vsebuje carinsko tarifni del, ki je za naš izvoz v Španijo izredne važnosti. Uzakonjenje te pogodbe pričakujemo v najkrajšem času, istotako tudi ratifikacijo trgovinske pogodbe z Madžarsko. Na poziv ministrstva in konzularnih zastopstev je zbornica zbrala gradivo za trgovinske pogodbe z Nizozemsko, Portugalsko in Rumunijo.

Vse našete pogodbe pa ne morejo bistveno ublažiti neprilik, na katere zadeva naš izvoz v vedno večji meri. V Avstriji in Nemčiji se ponovno pojavlja zahteva pojačenja zaščite poljedelske produkcije, ki bo, ko se uveljavi, doneslo nove udarce izvozu naših agrarnih proizvodov in le še poslabšalo položaj našega poljedelca, ki je že danes vseprej kot rožnat. — Motreč kritično neugoden razvoj prilik v carinski politiki Evrope je Društvo narodov predložilo za bodoče zasedanje načrt mednarodne konvencije o carinskem premirju, ki naj bi se uvedlo za nekoliko let v Evropi. Ta problem je za razvoj in napredek našega gospodarstva dalekosežne važnosti in bo zato o njem podano na današnji seji posebno poročilo.

Želje ameriških dijakov, ki potujejo v Evropo.

Kakor znano, je v Združenih državah Severne Amerike poleg običajnih potovalnih uradov tudi mnogo potovalnih udruženj. Precej znano tako udruženje s sedežem v Newyorku je »Students Travel Club« (dijaški potovalni klub). Generalni »manager« tega kluba, dr. Ernest Gray Keller, je nedolgo tega razposlal evropskim hotelom spomenico, v kateri pove hotelirjem, kake želje imajo člani njegovega kluba kar se tiče hotelske potrebe. Ker smo mišljenja, da bo vsebina take spomenice zanimala tudi pospeševalce našega tujkega prometa, jo tukaj podajamo.

Dr. Keller omenja takoj v uvodu spomenice, da je znano dejstvo, da potuje vsako leto na tisoče Amerikancev v Evropo. Prav radi tega je po mnenju dr. Kellerja v interesu Evrope same odnosno njenih hotelov, če se v večji meri, kakor je to bilo do sedaj, vpoštevajo želje ameriških gostov glede higijenskih stanovanj (tekoča voda v sobah, privatne kopeli itd.) kakor tudi glede dobre prehrane. Dr. Keller se pa ni omejil samo na teoretična izvajanja, ampak navaja kot praktičen Amerikanec tudi konkretne predloge.

Kar se tiče mesa, pravi dr. Keller, da se v Evropi vse preveč nudi Amerikancem teletina. Treba je, da se daje več govejega mesa, potem jagnjetine, kokošjega mesa in rac. Tako nastane pri izbiri jedi večja raznovrstnost. Dr. Keller dalje zahteva, da se nudi več svežega sočivja, sadja, masla, jajca in mleka. Namesto mesa in rib se naj čisto napravijo okusne prikuhe. Nudi se naj izključno zrelo sadje in sveže sočivje. Pri vsakem obedu mora biti zraven maslo. Pri prvem zajutruku naj se poleg v Nemčiji običajnih dodatkov gostom nudi vedno tudi sadje. Mesto jesiha samo naraven citronin sok, to tudi v salati. Namesto v Nemčiji običajnega mehkega belega kruha, se naj nudi več rženega ali sličnega, črnega kruha. Pri vsaki jedi mora biti na mizi sveža hladna voda. H koncu našteva dr. Keller one vrste sočivja, ki so Amerikancem prav posebno priljubljene.

Če objektivno in pazljivo premotrimo te vsekakor ne preveč skromne želje ameriških dijakov, bomo prišli do zaključka, da s te zahteve na eni strani v skladu z zdravim in pametnim načinom življenja, na drugi strani so pa te zahteve take, da jim more naše poljedelstvo brez težave ugoditi. Razen citronovega soka bi nobenega od naštetih živil ne bilo treba uvažati. To pa je spričo naše ne preveč dobre trgovske bilance, kakor tudi spričo vedno težje možnosti izvoza v bodočnosti jako važno.

ZLATE REZERVE ANGLEŠKE IN FRANCOSKE EMIJSIJSKE BANKE.

Zadnje poročilo Angleške banke izkazuje povečanje zlatih rezerv za 3.200.000 funtov in znaša sedaj 1387 milijonov funtov. Poročilo Francoske banke istega datuma izkazuje povečanje 323 milijonov zlatih frankov ter znašajo sedaj skupne rezerve 41,5 milijard zlatih frankov.

COSULICH, SOCIETTA TRIESTINE DI NAVIGAZIONE,

je kot znano, reducirala svojo delniško glavnico od 250.000.000 na 100.000.000 lir, in se je naravno vsled tega znižala nominalna vrednost od 200 lir za delnico na 80 lir za komad. Istočasno pa je bil povišan akcijski kapital na 400 milijonov lir z izdajo novih delnic. Večina teh novih delnic se je ponudila starih delničarjem »Cosulich, Societa Triestina di Navigazione« in delničarjem »Societa finanziaria Cosulich«. Relacija starih delnic, lako prve kol druge družbe, znaša 1:2, t. j. proti eni stari delnici se izdajo dve novi à 80 lir s pravom na dividendo od 1. januarja 1930. Nabavna cena znaša 80 Din za delnico in jo je treba vplačati do 21. decembra 1929.

* * *

PRIVATNA BANKA ANTONIO ROTA V MILANU,

ki je bila ustanovljena leta 1886, je v soboto ustavila izplačila. Novica o polumu te banke je med milanskimi borznimi krogi izzvala zelo globok utis in povzročila na milanski borzi močan padec tečaja.

Kvaliteta mleka

Zahtevajte
povsod!

SKODOVE TOVARNE.

16. l. m. se je sestala v Pragi seja upravnega sveta Skodovih tovarn, kateri je prisostvoval tudi francoski veleindustrialec Schneider-Creuzot. Po slovnem poročilu se je stalež delavstva od l. 1927 podvojil in znaša sedaj 32.000 delovnih moči. Po načrtih ravnateljstva bi se imelo izvesti izločenje avtomobilske produkcije iz tega koncerna in ustanoviti avtonomno delniško družbo za proizvodnjo avtomobilov z delniškim kapitalom 20.000.000 Kč. Ta družba naj bi pričela samostojno obratovati že s 1. januarjem 1930 in v njenem delokrogu naj se organizira poseben prodajni oddelek. Ves delniški kapital pa ima še nadalje ostati v rokah Skodovega koncerna.

DRUŽBA „ILIRIJA“

Premog
Drva Koks
Oglje
Dunajska cesta 46
Telefon 2820

»SNIA VISCOSA«.

največji italijanski koncern umetne svile, ne bo za leto 1929 izplačala nikake dividende. Vzroki tičijo v izredno težki krizi, ki jo preživlja ta najvažnejša panoga italijanske industrije.

Ljubljanska borza

Tečaj 20. decembra 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZB:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.725
Berlin 1 M	13.48	13.51
Bruselj 1 belga	—	7.8877
Budimpešta 1 pengő	—	9.8822
Curich 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šilling	7.9171	7.9471
London 1 funt	—	275 —
Newyork 1 dolar	—	56.22
Pariz 100 fr.	—	221.92
Praga 100 kron	166.86	167.66
Trst 100 lir	293.80	295.80

Poročilo o reviziji socialno- političnih zakonov.

(Poročilo podpredsednika gosp. Ivana Ogrina v plenarni seji zbornice dne 18. decembra 1929.)

Socialno-politično udeleževanje v naši državi se opira v glavnem na naslednje tri zakone: 1. Na zakon o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922. 2. Na zakon o inspekciji dela z dne 31. decembra 1921. 3. Na zakon o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1929. Vsi trije zakoni so bili izdani brez sodelovanja predstavnikov gospodarstva; zato se v njih določilih tudi ni vpoštevvalo gospodarskega položaja in strukture naše države in se ni oziralo na potrebe in zahteve domače produkcije in podjetnosti sploh. Naravno, da je zato uveljavljenje teh zakonov v praksi izzvalo stalno pritožbe in utemeljene zahteve po reviziji v cilju prilagoditve posameznih določil teh zakonov stvarnim gospodarskim, socialnim in kulturnim potrebam.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. M. Drinković je pozval vse gospodarske in delavske zbornice in važnejše stanovske organizacije, naj mu predložijo material in predloge za revizijo. O predlogih naših organizacij je razpravljala zbornica že v zadnji plenarni seji, in so bili ti predlogi po definitivni redakciji v ožjem odboru predloženi ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje. Pri sestavi svojih predlogov je zbornica vporabila in vpoštevvala material in predloge, ki jih je prejela od vseh gospodarskih stanovskih organizacij svojega okoliša, zlasti tudi izčrpno izjavo Zveze industrijcev.

Intenzivno je sodelovala zbornica tudi pri sestavi predlogov in spomenice, ki je bila izročena g. ministru v imenu vseh zbornic v državi. V te svrhe se je udeležila skupne konference predstavnikov vseh zbornic, koja se je vršila dne 29. in 30. novembra t. l. v Zagrebu, v prostorih ondote zbornice. Podlago za diskusijo na tej konferenci je tvorilo poročilo tajnika zagrebške zbornice g. dr. Frana Kovača, katerega je poslala zbornica na enomesečno študijsko potovanje v Avstrijo, Češkoslovaško in Nemčijo, da si ogleda vse važnejše socialne ustanove in da prouči njih organizacijo in delovanje, da bi se moglo po vzoru inozemskih socialnih ustanov reorganizirati in izpopolniti tudi naše. V debati, ki se je razvila po tem referatu, se je pokazala enotnost v naziranju in zahtevah glede glavnih smernic za revizijo socialnega zavarovanja; neenotno je bilo samo naziranje glede ustroja zavarovanja in glede sistema kritja pri nezgodnem zavarovanju.

Zastopnika naše zbornice sliš z ozirrom na dosedanje slabe izkušnje centralističnega ustroja zavarovanja zahtevala decentralizacijo po načelih najširše avtonomije. Sicer sloni tudi sedanj zakon o zavarovanju na načelih avtonomije in samouprave po interesih samih, vendar je to načelo po določilih zakona samega in še bolj po praksi Osrednjega urada skrčeno na minimum, pa so danes okrožni uradi samo še nekaki posvečevalni in izvršilni organi osrednjega urada in ministrstva. Izgubili so skoro vsako pravico samostojnega odločevanja. Tako stanje dela upravo teh zavodov neprožno in birokratično in s tem tudi drago. Tudi izgubijo lokalni faktorji ob takem centralističnem ustroju vsak interes za zavarovanje. Inicijativa in sodelovanje lokalnih faktorjev v upravi socialnozavarovalnih zavodov je za uspešen razvoj zavarovanja nujno potrebna. Oprti na dosedanje izkušnje so naši zastopniki zahtevali, da postanejo okrožni uradi samostojni nosilci zavarovanja.

Glede kritja pri nezgodnem zavarovanju je bilo sicer v začetku razprave mnenje deljeno, toda po izčrpni diskusiji o tem vprašanju se je ugotovilo, da so vsi soglasni s tem, da je kombinirani sistem za sedanje naše razmere najbolj prikladen.

Trajen vir dohodkov

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Kasav. Lešnik,
Maribor, Cankarjeva 26

Razprava je pokazala, da so si zastopniki zbornic tudi glede predlogov za revizijo zakona o inspekciji dela in zakona o zaščiti delavcev vsaj v načelnih vprašanih enotni; le glede nedeljskega poslovanja v trgovinah ni moglo priti do enotnega predloga, ker se z zahtevo Slovenije, da bodi dovoljeno poslovanje ob nedeljah dopoldne po 4 ure povsod, kjer je bil doslej tak običaj in zahtevajo to tudi krajevne prilike, niso strinjale druge zbornice.

Ob koncu konference v Zagrebu se je izvolil ožji odbor z nalogo, da sestavi enotne predloge za g. ministra. Odbor se je sestel že naslednje dni v prostorih beogradske obrtne zbornice. V sejah, ki so trajale od 2. do 10. t. m., se je formulirala izjava, ki je bila predložena zastopnikom vseh zbornic, ki so se zbrali v Beogradu dne 10. in 11. t. m.

Poleg konkretnih predlogov k vsakemu posameznemu paragrafu vsebuje predstavka tudi pojasnila in motive k vsakemu zakonu posebej.

V glavnem se glede revizije zakona o zavarovanju delavcev zahteva, da se procedura pri prijavi in odjavah poenostavi. Sedanji komplicirani sistem povzroča gospodarjem preveč dela, a je obenem tudi zelo drag. V predstavki se poudarja, da zahteva beogradska obrtna zbornica, da se uvede namesto sedanjega sistema pismenih prijav in odjav sistem prijav polom lepljenja markic v posebne knjižice, dočim se v imenu ostalih zbornic priporoča, da se pridržijo sedanjega sistema, vendar naj se cela procedura olajša in oprosti vsakih formalnosti.

Nadalje se v spomenici poudarja, da se pri nezgodnem zavarovanju že pri dosedanjih 6% prispevkih pojavlja deficit in da bo treba prispevke zvišati. Naše gospodarstvo se nahaja v težki krizi, zato je treba misliti na razbremenitve in ne na nova bremena. Ako bi se opustilo sedanjemu sistemu kapitalnega pokritja, bi bili prispevki vsaj za 10 do 15 let manjši in bi bilo kasneje, ko se bodo razmere znatno poboljšale, eventualno mogoče, da se zakon v tem oziru novelira. Glavno je, da se gospodarstvo razbremeni sedaj, ko je kriza akutna in je število konkurzov vedno večje.

Kot tretji principalni moment se navaja v spomenici zbornice vprašanje čimvečje neodvisnosti okrožnih uradov. V spomenici se naglašja, da je ta pokret osobito jak v Sloveniji, kjer Zbornica za TOI enodušno zahteva, da se dá okrožnim uradom popolna avtonomija, da postanejo samostojni nosilci zavarovanja. Spomenici se je tudi priložil načrt ustroja zavarovanja na načelu popolne avtonomije okrožnih uradov, ki ga je izdelala naša Zbornica za TOI. Tudi druge zbornice so za širšo avtonomijo okrožnih uradov, smatrajo pa, da se dá to doseči tudi polom izpremembe statuta Osrednjega urada in zaló se v spomenici prosi, da se statut v tem smislu izpremeni v sporazumu z gospodarskimi zbornicami. V vezi z vprašanjem avtonomije se v spomenici predlaga, da se določila zakona izpremenijo tako, da se v primerih pasivnosti kakega okrožnega urada predvsem znižajo dajatve, in če to ne zadostuje, zviša do gotove, v zakonu določene meje prispevke in šele, če tudi to ne zadostuje za pokritje deficita, naj se poseže v skupno rezervo pri Osrednjem uradu.

Zavarovalne ustanove vršijo eminentno socialno-higijensko vlogo, katero bi morala vršiti država sama. Zato smatrajo zbornice, da je potrebno in pravično, da prevzame država del bremen socialnega zavarovanja. V tem primeru je predlagano, da sodeluje država tudi pri upravi. Ako ne sodeluje država v upravi, predlagajo zbornice, da se pariteta pri glasovanju zajamči na ta način, da bi se smelo udeležiti glasovanja vsakikrat samo enako število članov z ene in z druge strani.

(Konec prihodnjih.)

Po svetu

Češkoslovaške tovarne vagonov so se združile v kartel, ki bo sestavil skupni produkcijski program.

Nemška strojna industrija je zaznamovala v novembru nalahno zboljšanje v eksportnih naročilih, dočim so se gibala domača naročila v izmeri prejšnjega meseca.

Dotok davkov v Avstriji je trajno ugoden; dohodki lobačnega monopola bodo letos zopet za par milijonov večji.

Mednarodni kartel tračnic je na svojem zadnjem zborovanju v Düsseldorfu pustil cene nespremenjene.

Češkoslovaška industrija nogavic zaznamuje konjunktorno padanje.

Angleška železna industrija si ustvarja stalno eksportno organizacijo, ki ne bo toliko prodajna družba kot eksportna agentura v borbi proti konkurenci čenejšega kontinenta.

Nemška žametna in svilena konvencija je podaljšana tudi še čez leto 1930.

Evropska industrija igel hoče produkcijo kontingentirati. Dosedanja konvencija, ki se tiče teritorialne zaščite in mednarodne ureditve cen, obsega doslej Nemčijo, Avstrijo, Češkoslovaško, Belgijo in Spansko. V januarju se bo vršila v Berlinu ali Aachenu konferenca, na kateri bodo pozvali k pristopu tudi Anglijo.

Dohodki državljanov v U. S. A. so se v zadnjih desetih letih pomnožili za 23 milijard in 470 milijonov dolarjev, v zadnjih 20 letih pa za 60 milijard dolarjev.

Češkoslovaška banka d. d. v Zagrebu je dvignila delniško glavnico od 2½ na 4 milijone dinarjev in jo bo takoj zopet dvignila na 5 milijonov dinarjev.

Rumunski Banat bodo elektrificirali; družba, ki bo elektrifikacijo izvedla, bo razpolagala z glavnico 500 milijonov lejev, ki jo bodo dali Rumuni, Nemci, Amerikanci, Belgijci in Italijani.

Trg vojvodinskega hmelja je bil v zadnjem tednu nekoliko živahnejši, nakupi so očvrstluječe vplivali na cene.

Investicijsko posojilo do zneska 725 milijonov šilingov bo iskala Avstrija in je dobil finančni minister že polnomoč za to.

Delniških družb v Avstriji pred izdajanjem zakona o zlatih bilancah je bilo okoli 1300, sedaj jih je okoli 1000.

Italijanska zunanja trgovina izkazuje za prvih enajst mesecev zboljšanje bilance za 891 milijonov lir v primeri z isto dobo lanskega leta.

Angleška in Francoska banka imata po zadnjih izkazih sledeče zlate zaloge: prva 137 milijonov funtov, druga nad 41 milijard frankov.

Milanska zasebna banka Rota, ustanovljena leta 1886, je postala insolventna. Njen zlom je napravil v borznih krogih močen vtis.

Poraba premoga v Avstriji v prvih desetih letošnjih mesecih je bila za ca. 1.098.000 ton večja kot lani v istih mesecih.

Ameriški jekleni trust je imel v novembru za več kot 4.100.000 ton naročil.

Novo insolvente v Nemčiji so na dnevnem redu. Tičejo se večkrat prav renomiranih tvrdk.

Nabavni program francoskih železnic za leto 1930 se glasi na 15.425 vagonov proti 11.750 vagonom v letu 1929.

Naša plovbna družba »Vesna« je s francoskim kapitalom zopet aktivirana in je naročila dva preokooceanska parnika, s katerima bo z začetkom bodočega leta pričela prometovati z Južno Ameriko.

Dividenda Poljske banke bo najbrž večja kot so jo napovedali in bo znašala skoraj gotovo 17 odstotkov.

Izvozne sladkorne premije so vpeljali na Jamaiki. Jamaika eksportira 80% svoje sladkorne produkcije.

Iz naših organizacij

Trgovinske in obrtne obratovalnice v nedeljo, dne 22. decembra t. l. poslujejo od 8. do 14. ure. Zbornica za TOI obvešča, da smejo biti v zmislu okrožnice g. bana Dravske banovine z dne 16. decembra 1929, št. 484, v nedeljo pred Božičem dne 22. decembra t. l. vse trgovinske in obrtne obratovalnice odprte od 8. do 14. ure, kolikor ni za posamezne stroke kaj drugega določeno po sedaj veljavnih uredbah bivših velikih županov ljubljanske, mariborske in zagrebške oblasti.

Merkurjev ples. Senzacija vsake plesne sezije je bila in ostane prireditelj tradicionalnega Merkurjevega plesa. Vrši se ta ples tudi to sezijo in sicer v soboto, dne 11. januarja v veliki dvorani hotela »Union«. Prireditveni odbor je s predpripravami neumorno na delu, tako da bodo udeleženci prav prijetno presenečeni. Opozorjamo na prireditelj že sedaj.

Plesna šola Trgovskega društva Merkur. Ker plesne vaje v torek na božični večer odpadejo, se vrši plesna šola že jutri v nedeljo 22. t. m., kakor običajno v dvorani Delavske zbornice, kar naj blagovolijo poselniki vzeti na znanje.

DRUŽBA »DU PONT - DUCO« V LJUBLJANI.

Z osnovno glavnico 250.000 Din se je ustanovila v Ljubljani pred par dnevi družba »Du Pont - Duco«, prodajalna družba z o. z. proizvodov velikega svetlovnega podjetja Du Pont de Nemours.

Iz prav majhnih početkov se je to podjetje razvilo. Du Pont de Nemours, mladi francoski kemik, je lovil v Ameriki. Smodnik, ki ga je rabil, je bil slab. Odločil se je, da bo zgradil majhno delavnico za izdelovanje smodnika. Bilo je to leta 1802. Po nekaj neuspehih se je njegova delavnica razvila polagoma v tovarno, tej so se pridružile druge, in danes ima družba v Zedinjenih državah 67 tovarn za izdelovanje najrazličnejših vrst blaga. Omenimo, da je družba razširila svoja podjetja zlasti med svetovno vojsko in da je dobavila Zedinjenim državam in njih zaveznikom 40 odstotkov vseh strelivnih snovi, poleg tega pa še vse polno drugega potrebnega materiala.

Seveda se ni omejila samo na razstrelivne snovi za vojsko, temveč jih je dobavila v prvi vrsti za namene trgovine, za gradbo železnic, vodovodov, rezervoarjev, podzemskih železnic, mostov, za čiščenje zemlje, za proizvajanje premoga, za gradbo Panamskega prekopa itd.

Do leta 1880 se je omejila družba izključno le na izdelovanje in prodajo smodnika. Nato je prešla k drugim industrijam, najprvo k sorodnim: Omenimo nitroglicerina, brezdimni smodnik, vžgalne glavnice itd. Sedaj je namenjenih 21 tovarn izdelovanju strelivnega materiala, 9 samo za smodnik. Odtod ni daleč do kemičnega raziskovanja in izdelovanja (pirosilin, kolodij i. dr.). Ko je družba kupila podjetje Fairfield Rubber Co., se je lotila izdelovanja kavčukovih tekstilij. Leta 1917 je pričela izdelovati barvano blago in stranske njegove produkte; napredek v tej stroki je bil rapiden. Prišlo je samoobsebi umevno na vrsto izdelovanje barv in tinte; nato so pričeli izdelovati celulozo in njene nadaljne produkte, na vrsto je prišel film, za njim sintetična kemija, kisline, težke kemikalije, pigmenti in drugo tako blago.

Ko je kemik Du Pont de Nemours pripravil gradbo izdelovalnice smodnika, je izdelal načrt in rekel v njem, da bo njegovo podjetje zaposlilo 18 delavcev; danes je zaposlenih v 67 ameriških tovarnah tega svetlovnega podjetja 34.000 delavcev!

SPANSKA.

Spanska vlada se ukvarja, kakor znano, že od leta 1928 s temeljito revizijo carinskega tarifa. Novi tarif bi imel stopiti po načrtu 1. januarja 1929 v veljavo, bil pa je radi svetovne razslave v Barceloni in razstave v Sivilji za eno leto odložen, toda med tem časom od 1. januarja do 30. septembra 1929 je bil upeljan tako zvani prehodni tarif, ki upoštevač novi sistem trgovinskih pogodb vseh pogodbenih držav pelje minimalni tarif. Prej obstoječe posebne pogodbene carine so ob tej priliki črtane in so začasno uvrščene v drugo tarifno kolono, t. j. med minimalni tarif. Po uradnem poročilu pa ne stopi še novi carinski tarif v veljavo tako, da ostanejo sedanje carine druge kolone za vse pogodbene države še nadalje v veljavi.

* * *

ZA OLAJŠANJE TUJSKEGA PROMETA V GRČIJI.

Grško zunanje ministristvo je izdalo v interesu tujkega prometa sledeče ptole olajšave: 1. Taksa od enega dolarja za obisk grških starin odpade. 2. Obiskovalcem Aten in okolice se dovoli večurno bivanje brez vizuma. 3. Pri tranzitnem potovanju se dovoli polni bivanje v deželi do prihodnje ladje ali vlaka brez polnega vizuma od grških oblasti, seveda pa je zato potreben tranzitni vizum.

Stalen in dober zaruček

medije vsakemu trgovcu

dišave
znamke

»SLON«

GLAVNA ZALOGA

F. JIBENIK
Ljubljana

BREZPOSELNOST V NEMČIJI.

Brezposelnost v Nemčiji šteje že sedaj nad 1 milijon brezposelnih, in to pred vsem radi tega, ker občine zmanjšujejo investicije. Če prav vlada v Nemčiji v nekaterih industrijskih panogah velika konjunktura, vendar ne more zaposliti vseh brezposelnih. Brezposelnosti je kriva tudi depresija ameriške industrije, ki je vsled tega omejuje import nemških delovnih moči. Isto velja tudi za Češkoslovaško, ki z zakonom ščiti domače delavstvo.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

prilporeča

špecerijsko blago

raznourstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznourstno
rudninsko vodo.

Lastna prazarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.

Ceniki na razpolago.
Telefon št. 2666.

**AVSTRIJSKA POHISTVENA
INDUSTRIJA.**

Položaj te industrije ni ugoden, čeprav so posamezne tvrdke za domačo prodajo dobro zaposlene. V domači prodaji se pozna stagnacija vsled slabega slavnega delovanja in majhne nakupne moči. Pri tem pritiskajo na cene nemški importerji, ker gre za blago, ki je vsled nemške produkcije po serijah zelo poceni, dočim velja v Avstriji individualna produkcija. Eksport je usmerjen zlasti v Češkoslovaško.

* * *

POMOC KMETIJSTVU V AVSTRIJI.

Po dolgih debatlah in predlogih bo predložen parlamentu nov agrarni pro-

gram. Ker so se produkcijski stroški od leta 1925 dvignili za 20 do 25%, se bo zvišala žilna carina od 2 na 6 zlatih kron. Carina na moko se zviša od 5 na 8 zlatih kron. Avstrijski mlini bodo morali iz inozemstva importirati moko mešali z najmanj 40%, rženo moko pa najmanj 70% z domačo moko. S tem upajo doseči zvišanje importa žila pri istočasnem znižanju importa moke. Nadalje hočejo uvesti uvoznice za mleko in druge mlečne produkte. Končno so še predvidene mere za zmanjšanje uvoza prašičev za masti (špeharji) in pa zvišanje davka na sladkor. Subvencije za kmetijstvo se zvišajo od 6 na 9 milijonov šilingov.

Naročajte »Trgovski list«!

Dobava prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 23. decembra t. l. ponudbe glede dobave 90 komadov gasilnih mačkov in 300 komadov gasilnih veder. — Prometno-komercialni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave cevi iz kavčuka. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 27. decembra t. l. ponudbe glede dobave časopisov, raznega orodja in jeklene žice. — Direkcija drž. rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 27. decembra t. l. ponudbe glede dobave 250 m³ jamske-

ga lesa. — Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg moke, 300 kg zdroba in 300 kg kaše, 300 komadov sirkovih melelj in 100 lucafov črne kreme za čevlje. — Direkcija drž. železnic v Subotici sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov brezovih melelj. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobava smučarskih čevljev. — Pri Intendanturi komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 21. decembra t. l. ustmena licitacija glede dobave 600 parov smučarskih čevljev. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandi.)

Naznanilo otvoritve!

Če nam je naznaniti našim poslovnim prijateljem in znancem ter vsemu občinstvu, da smo na občo željo otvorili

**Drogerijo »Sanitas«, družba z o. z. v Ljubljani,
Dunajska cesta 5 (bivša Frelihova hiša).**

ki jo bomo vodili v tesni interesni skupnosti s staro znano drogerijo »Sanitas« v Celju. Opiraje se na preizkušena in splošno odobravana načela imenovanega podjetja, bomo tudi v ljubljanski drogeriji stremili za tem, da z nakupovanjem velikih množin dosežemo

nizke prodajne cene.

Na zalogi imamo vse parfumerijske in kozmetične izdelke najuglednejših svetovnih tvrdk (Coty, Houbigant, Forvil, Dr. Pierre, Atkinson, Roger & Gallet) ter veliko drugih.

Naš fotomanufakturni oddelek je založen z aparati prvih tovarn (Voigtländer, Zeiss-Ikon, Agfa, Rodenstock) itd., ploščami in papirji prvih svetovnih znamk (Agfa, Fotogen, Herzog, Ilford, Mimosa, Satrap itd.) ter vsemi ostalimi fotografskimi potrebščinami.

V svojem kirurško-sanitarnem oddelku lahko postrežemo p. n. odjemalce z vsemi v to stroko spadajočimi predmeti; zlasti poudarjamo svojo bogato zalogo kirurških bandaž in ovez ter gumijastih izdelkov za zdravstveno rabo.

Samoumevno je, da smo se preskrbeli tudi z vsemi kemikalijami in surovinami za vse obrti. Opozarjamo končno na svojo oblastveno dovoljeno

zalogo strupov,

kakor: cijankalija, arzenika, strupenega zelenila, vedno svežega strihnina in

»Cyanik«-a v ampulah,

ki je po današnjih izkušnjah najsigurnejše sredstvo za uničevanje roparic.

Kar najvljudneje vabimo slavno občinstvo na ogled svoje moderno urejene trgovine in zagotavljamo vsakogar že naprej, da bo šel od nas

zadovoljen z blagom in ceno.

**DROGERIJA »SANITAS«, DRUŽBA Z O. Z.,
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 5.**

Na novo urejen Moderno opremljen

**HOTEL ŠTRUKELJ
V LJUBLJANI**

v neposredni bližini glavnega kolodvora, vogal Kolodvorske ulice in Dalmatinove ulice

Centralna kurjava, tekoča topla in mrzla voda v sobah, najmoderneje kopalnice. — Prvovrstna restavracija in Telefon 2941 meščanska kuhinja Telefon 2941

Za obilen obisk se priporoča

Jernej Černe

Postrežba solidna

Cene zmerne

Brzjavlj: Krišpercoloniale Ljubljana. - Telefon šte. 2245.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne roba.

Velepražarna kava.

Mlini za dišave.

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na raspolago. — Točna postrežba.

== IZDELUJE SOLIDNO ==

KLIŠEJE

VSEH Vrst PO-FOTOGRAFIJAH

ALI RISKAN-V ENALI-VČ BARVIL

== KONKURENČNE CENE ==

KLIŠERNA ST. DEU LJUBLJANA

DALMATINOVA ULICA 13

Trgovci in industriji

Trgovski

list se priporoča

inseriranje!

Prva ljubljanska velepražarna za kavo

**KAROL PLANINSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20**

priporoča

praženo kavo vseh vrst

Vsaki dan sveže blago. . . . Najstarejše domače podjetje te stroke. Telefon šte. 3204.

Javna zahvala.

Udruženju drogista Kraljevine Jugoslavije, sekcije za Slovenijo v Ljubljani,

tukaj.

Ob priliki otvoritve

Drogerije »SANITAS«, družbe z o. z. v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 5,

se čutim primoranega, da izročim vsem gg. kolegom svojo prekipevačo hvaležnost za skrb, s katero so od maja t. l. do današnjega dne na vse načine preprečevali ustanovitev novega podjetja.

Njih ganljiva požrtvovalnost pri tem stremljenju in nesebična čistost njihovih sredstev oslaneta neizbrisno zapisani v mojem spominu. — Prepričan sem, da ni njihova krivda, če se mi je končno vendar le posrečilo, da sem našel za novo tvrdko možnost rojstva in življenja.

Naj bodo uverjeni, da jim želim toliko dobrega kakor oni meni — in, če bi bilo mogoče — še več! — Vaš udani

Josip Kramar,

član gornje sekcije in lastnik drogerije »Sanitas.

TRGOVSKI LIST se priporoča p. n. tvrdkam za noveletne oglase

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVljena 1900.

Delniška glavnica: Din 50.000.000.—

PODRUŽNICE:
Brodica, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakovc, Sarajevo, Slovenjgradec, Spilč, Šibenik, Trst.

Brzjavni naslov: **Banka Ljubljana.**

Skupne rezerve ca: Din 10.000.000.—

Se priporoča za vse bančne posle.

Tele. šte. 2861, 2413, 2502, 2503.